

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/201/2016
Identifikačné číslo spisu: 6415200742
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6415200742.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. L., bývajúceho v B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Legal s.r.o., so sídlom v Lutile, Vajanského č. 384/12, proti žalovanej A. H., bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. Jozefom Brázdilom, advokátom, Advokátskej kancelárii Brázdil & Brázdilová, so sídlom vo Zvolene, Trhová č. 1, o zaplatenie 15 400 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9 C 32/2015, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. júla 2015 sp. zn. 16 Co 661/2015, takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. júla 2015 sp. zn. 16 Co 661/2015 a uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom zo 14. mája 2015 č. k. 9 C 32/2015-21 a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) platobným rozkazom z 5. marca 2015 č. k. 9 C 32/2015-12 uložil žalovanej, aby do 15 dní od jeho doručenia zaplatila žalobcovi sumu 15 400 eur s príslušenstvom a nahradila mu trovy konania, alebo aby v tej istej lehote podala proti platobnému rozkazu odpor.
2. Žalovaná podaním doručeným okresnému súdu dňa 27. marca 2015 podala proti uvedenému platobnému rozkazu odpor z dôvodu neopodstatneného nároku uplatňovaného v tomto konaní žalobcom.
3. Okresný súd uznesením zo 14. mája 2015 č. k. 9 C 32/2015-21 odpor odmietol. Po právnej stránke aplikoval § 172 ods. 1, § 174 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 O.s.p. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 1999 sp. zn. 2 Cdo 124/98 dôvodil, že odpor žalovanej vo veci samej nie je odôvodnený a dôvody uvádzané žalovanou v odpore sú všeobecné, nekonkrétne, keďže žalovaná len uviedla, že nárok uplatňovaný žalobcom je neopodstatnený. Súd prvej inštancie je toho názoru, že odpor neobsahuje nijaké konkrétne vecné alebo právne tvrdenia, pre ktoré je podľa žalovanej nárok žalobcu neopodstatnený. Žalovaná v odpore neuviedla nijaké tvrdenia spochybňujúce opodstatnenosť nároku žalobcu, teda podala odpor bez odôvodnenia vo veci samej napriek tomu, že v platobnom rozkaze bola poučená o možnosti odmietnutia odporu uznesením, ak je odpor podaný bez odôvodnenia vo veci samej.
4. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 29. júla

2015 sp. zn. 16 Co 661/2015 uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a v celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení uznesenia okresného súdu, ktorý konštatoval nezdôvodnenie odporu a nespĺnenie náležitostí ustanovenia § 174 ods. 3 O.s.p. Podľa odvolacieho súdu nemôže byť v zmysle daného ustanovenia postačujúce odôvodnenie odporu proti platobnému rozkazu, ak žalovaná v ňom len uvedie, že nárok žalobcu je neopodstatnený bez akýchkoľvek dôvodov. Dôvodil, že žalovaná neuviedla ani len to, či napr. pohľadávka vôbec nevznikla, neexistuje, zanikla a pod. Krajský súd sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu, keď uviedol možnosť akéhokoľvek skutkového alebo právneho tvrdenia, ktoré spochybňuje opodstatnenosť uloženej povinnosti v platobnom rozkaze. Odvolací súd ďalej poukázal na konštatovanie žalovanej, ktoré nie je vôbec odôvodnené v zmysle zákonných ustanovení, neobsahuje žiaden argument, žiadne tvrdenie, preto zo strany okresného súdu nešlo v žiadnom prípade o rozširujúci výklad tohto ustanovenia. Krajský súd v závere svojho odôvodnenia neopomenul účel ustanovenia § 172 ods. 1 O.s.p., avšak konštatoval absenciu skutkových alebo právnych dôvodov v podanom odpore, čím žalovanej nebolo odňaté právo konať pred súdom, ak svoju povinnosť odôvodniť odpor sama nespĺnila a bola o tejto povinnosti okresným súdom poučená.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Dôvodnosť dovolania odvodila z ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p. Dovolateľka navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a zaviazať žalobcu na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej. Zároveň navrhla, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. Dovolateľka uviedla, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., keď namiesto postupu podľa ustanovenia § 174 ods. 2 O.s.p. súd odpor odmietol podľa § 174 ods. 3 O.s.p. pre údajnú neodôvodnenosť, čím použil na zrejmy skutkový stav nesprávne ustanovenie procesnej normy. Podľa dovolateľky oba sudy nesprávne aplikovali citovaný judikát najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 124/98, pretože skutkový a právny stav konania, tak ako je v ňom uvedený, vyznieva v prospech žalovanej a nie žalobcu a je ho možné aplikovať práve na ňou podaný odpor, keď dovolateľka tvrdeniami v ňom uvedenými spochybnila opodstatnenosť uloženej povinnosti. Poukázala na jazykový výklad obrany, v ktorom podľa nej zjavne argumentuje na obsah obrany - nedôvodnosť nároku, ako aj jej rozsah - celý nárok žalobcu. Dovolateľka taktiež argumentuje prísnou formálnosťou a reštriktívnosťou právneho úkonu, čím sa zasahuje do práva na spravodlivý súdny proces garantovaného Ústavou Slovenskej republiky. Uviedla, že rozhodnutia oboch súdov nižšej inštancie sú v rozpore s doterajšou obvyklou praxou súdov, keď odôvodnenosť odporov s minimalistickejšou obranou, resp. vôbec nejakou obranou, uznali.

6. Žalobca sa k dovolaniu žalovanej nevyjadril.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalovaná), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je dôvodné a v dôsledku jeho účinku dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (7. októbra 2015), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

10. V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, pričom nejde o uznesenie, ktoré by malo znaky v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Keďže prípustnosť dovolania z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplývala, je zrejmé, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v predmetnej veci a podľa tohto ustanovenia nebolo prípustné.

11. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

12. Žalovaná namietala, že jej bolo odňaté právo konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), pričom dovolací súd dospel k záveru, že konanie je takouto vadou postihnuté.

13. Žalovaná namietanú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. videla v tom, že odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým odmietol odpor žalovanej proti platobnému rozkazu ako neodôvodnený vo veci samej, hoci na takýto postup neboli splnené podmienky.

14. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom išlo vtedy, ak súd v priebehu konania neumožnil účastníkovi vykonať práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Uvedená vada konania je dôsledkom porušenia práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

15. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O postup odnímajúci účastníkovi možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) išlo tiež vtedy, ak súd prvého stupňa odmietol odpor proti platobnému rozkazu, hoci procesné podmienky podľa § 174 ods. 3 O.s.p. pre to neboli splnené a odvolací súd túto procesnú vadu konania neodstránil (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Vzhľadom na námietku dovolateľky najvyšší súd skúmal, či obsah spisu opodstatňoval záver súdov, v zmysle ktorého boli splnené procesné podmienky pre odmietnutie odporu.

16. Podľa § 174 ods. 2 veta prvá O.s.p. platilo, že ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. (...)

17. Odpor proti platobnému rozkazu je špecifickým spôsobom procesnej obrany účastníka konania, ktorá má za predpokladu splnenia zákonom stanovených podmienok (včasnosť, odôvodnenosť vo veci samej a podanie oprávnenou osobou) absolútny kasačný účinok voči platobnému rozkazu. Z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o náležitostiach odporu jednoznačne vyplývala len povinnosť odpor odôvodniť vo veci samej. Z obsahového hľadiska pritom postačovalo, ak z odôvodnenia odporu vyplýval iba nesúhlas účastníka konania s vydaným platobným rozkazom, resp. povinnosťou, ktorá mu bola platobným rozkazom uložená (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 124/98, 2 Cdo 74/2016, aj Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 161/2009).

18. Na odôvodnenie odporu podaného proti platobnému rozkazu mohol žalovaný uviesť akékoľvek tvrdenia (vecné alebo právne) spochybňujúce opodstatnenosť v platobnom rozkaze uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi ním uplatňovanú pohľadávku. Nie je pritom rozhodujúce, či žalovaným uvádzané skutočnosti sú aj spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie (R 76/1999).

19. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná proti platobnému rozkazu, ktorým jej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 15 400 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania, podala včas odpor, v ktorom uviedla, že „dôvodom podania tohto odporu je neopodstatnený nárok uplatňovaný v tomto konaní žalobcom, preto žiada, aby bol platobný rozkaz zrušený a návrh žalobcu zamietnutý.“ Takto podaný odpor podľa názoru dovolacieho súdu bezpochyby demonštruje nesúhlas žalovanej s uložením povinnosti poskytnúť žalobcovi peňažné plnenie a rozhodne ho nemožno považovať za „odpor bez odôvodnenia vo veci samej.“ Žalovaná v odpore spochybňovala existenciu záväzkovoprávneho vzťahu medzi stranami sporu, resp. doslova tvrdila jeho neopodstatnenosť alebo inými slovami tvrdila neexistenciu jej záväzku ako dlžníka plniť žalobcovi ako veriteľovi finančnú sumu uloženú platobným rozkazom. Nebolo nutné, aby žalovaná v odpore reagovala na niektoré, či všetky skutočnosti, z ktorých žalobca vyvodzoval svoje právo. Žalovaná nemusela ani uviesť konkretizujúci dôvod ňou tvrdenej neopodstatnenosti záväzku, s ktorou skutočnosťou sa musí vysporiadať súd pri prejednaní veci v riadnom konaní. S o zreteľom na uvedené potom podanie takéhoto odporu žalovanou bolo podaním odporu s odôvodnením vo veci samej, čo malo za následok zrušenie platobného rozkazu ex lege v plnom rozsahu (§ 174 ods. 2 veta prvá O.s.p.) a súd prvej inštancie mal v spore nariadiť pojednávanie. Ak napriek tomu súd prvej inštancie odpor odmietol, odňal tým žalovanej možnosť ďalej konať pred súdom

(§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

20. Keďže túto vadu neodstránil ani odvolací súd, keď potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o odmietnutí odporu žalovanej ako neodôvodneného vo veci samej, je ňou postihnuté i jeho konanie a rozhodnutie, a preto možno uzavrieť, že aj odvolací súd odňal tým žalovanej možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

21. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietanej vady zmätočnosti (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a aj súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

22. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.